

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 42 (2121) 1998 m. spalio mėn 27 d.

Eina 43-čius metus

Melbourne

JEI TURĖTUME TIKĖJIMĄ

*Tikiu į laisvę, amžiną ir šviesią,
Tikiu į meilę pranašų kančia,
Tikiu į tiesą, valdančią pasaulį,
Tikiu į Dievą danguje ir čia...*

Faustas Kirša

Tikėjimas – didžiulė jėga. Didžiulė, neįkainojama vertybė. Viena iš trijų dieviškųjų dorybių, kurios būtinai visos reikalingos išganymui: tikėjimas, viltis ir meilė. Visų trijų – ne vienos kurios. Nes jei kuo smarkiausiai vilsimės ir tikėsime, bet neturėsime meilės, – veltui mūsų trūsas, pastangos ir maldos. Jei neturėsime vilties ar tikėjimo – tuščias mūsų gyvenimas. Štai kodėl, kalbėdami rožančių pradžioje kalbame tris „Sveika, Marija“, kai tik per Mergelės Marijos rankas prašome iš Viešpaties šių trijų didžiulių dovanų: tikėjimo, vilties ir meilės sau, mūsų tautai ir visam pasauliui.

„Prie Dievo skrendame ne tiek genijaus ar mokslo sparnais, kiek – meilės. Kas nori įeiti į tikėjimo šventovę, tasai neturi sakyti: „Noriu matyti“. Jis privalo sakyti „Noriu mylėti“. Meilės kelias visada veda į tikėjimą“ (Bougaud).

... Kodėl plaukėme per Atlantą? Bėgome į kitą tolimą šalį? Kodėl statėmės namus? Kodėl šiandien tėveliai su vaikais, visi mes atėjome į bažnyčią? Norime pasimelsti. Pagarbinti Dievą. Kodėl? Tikime, kad Jis yra, žinome, kad parašyta: „Sekmadienį švesk!“ Kodėl tuokėmės, vedėme, auginame vaikus, meldžiamės, nevagiame? Tikime, kad už gerus darbus, už teisingą gyvenimą ir uolų pareigų atlikimą gausime amžinąjį, ne šį trumpąjį per keliasdešimt, o kartais net kelis ar keliolika metų besibaigiantį švystelėjimą vadinamą gyvenimu!

... Girdėjome ar sklidėme Šv. Rašto puslapius. Kokia būtina sąlyga Kristaus stebuklams? Visus juos lydėjo tikėjimas. Kur jo nebuvo, „jis ten nedarė tiek stebuklų“ (Mt 13, 58). Ligonį Jis klausė: „Ar tikite, kad aš galiu jus pagydyti?“ Sulaukęs palankaus atsakymo, tardavo: „Tėbūnie taip, kaip tikite“ (plg. Mt 9, 28-29).

Per tikėjimą Kristus prikelia ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai. Štai žinoma nusidėjėlė svečiuose ašarodama plovė Jėzaus kojas, jas šluostė savo galvos plaukais ir tepė Jėzaus kojas tepalu. Kristus jai tarė: „Atleidžiamos tau nuodėmės... Tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik sau ram!“ (Lk 7, 48 ir 50).

Šia mintim Kristaus žvilgsnis nesibaigia. Jis sako: „Tikinčiam viskas galima!“ (Mk 9, 23). Žinoma, jei tuose darbuose, mintyse, žvilgsniuose, elgsenoje atspindi viltis, tikėjimas ir meilė, nes jie didžiausia priešvara melui,

kun. K.J. Ambrasas, SJ

godumui, pykčiui, neskaistumui ir visa kita, kas paženklinta nuodėmės atspaudu...

... Patirtis, statistika ir tyrinėjimai rodo, kad daugiausia nusikaltėlių, nepažįstančių Dievo. Koks karalius, jei nebijo Dievo? Koks valdininkas bedievis? Dažniausiai plėšikas ir vagis! Ko gali laukti iš netikinčio teisėjo? Kas netikintis gydytojas? Žmogžudys, kurio negalima išsisaugoti! Koks netikintis mokytojas? Nešviečiantis šviesa! Kas be Dievo jaunimas? Sugedęs vaisius! (K.Paltarokas).

Štai kaip gražiai tikintį žmogų apibūdina didysis indų mąstytojas Gandhi: „Tikintis yra tas, kuris niekam nepavydi, kuris yra nesavimeilis ir maloningumo šaltinis, kuris visada atleidžia ir visada patenkintas, kurio nutarimai tvirti ir kuris savo sielą yra paskyręs Dievui. Jis nesukelia baimės ir kitų nebijo. Kuris skaistus ir veikliame gyvenime patyręs, kuris pagirtas nesipučia, o papeiktas nesubliūkšta, kuris myli tylą ir

vienatvę ir turi sudrausmintą protą...“

Stalino dukra Svetlana, atvykusi į Niujorką, žurnalistams pasakė, jog nusprendusi palikti „sovietinį rojų“, kurį kūrė jos tėvas, daugiausia todėl, kad surado Dievą. Štai jos žodžiai: „Išaugau šeimoje, kur Dievas nebuvo minimas ir Viešpačiui nebuvo vietos. Bet Dievo malonė palietė mane. Įsitikinau, kad be Dievo gyvenimas yra neįmanomas. Be Dievo nėra nei tikros ramybės, nei tikro džiaugsmo. Mano siela išsilugsi Dievo...“

Todėl ne be reikalo šv. Rašte pasakyta, kad „kiekvienas, kuris šaukiasi Viešpaties vardo, bus išgelbėtas“ (Rom 16, 27). Džiaugiamės jus visus šioje bažnyčioje matydami, kad atėjote, bet dar labiau džiaugsimės, kai Jūsų žingsnius, darbus, mintis ir visą gyvenimą lydės negestantis tikėjimo švyturys, gaunąs sau kasdienės alyvos iš kaskart didėjančios vilties ir neveidmainiškos, gražiais žodžiais ir dorais darbais kurstomos meilės. Amen.

Dievo teismo
viltingai
belaukiant

Teol. lic. kun. Algirdas Jurevičius

Dalyvaudami Bažnyčios gyvenime dažnai išgirstame žodį *psalmė* ir nebesuprantame šio žodžio prasmės. Psalmės – tai Senojo Testamento maldos, kuriomis jau prieš tris ar net keturis tūkstančius metų žmonės garbino, prašė, atsiprašė ir dėkojo už patirtas malones. Psalmės nebūdavo kaip nors mechaniskai kuriamos, bet tiesiog išaugdavo iš žmogaus su Dievu bendravimo patirties. Dažnai žmogus jausdavosi neteisingai kitų kaltinamas ir savo bylą pristatydavo Dievo akivaizdoje, maldaudamas būti jo teisėju: „Teisk mane, VIEŠPATIE, pagal mano teismą, žiūrėdamas mano nekaltumo“ (Ps 7, 9).

Siracido knygos skaitinys atsliepia į nekaltojo šauksmą ir pristato mums Dievą kaip teisėją, tačiau visiškai ne taip, kaip mes tai įsivaizduojame. Išgirdę žodį *teisėjas*, mes tuoj pat įsivaizduojame prabangiuose rūmuose sėdintį asmenį sargybinių apsuptą ponaitį, kuris abejungu veidu nubaudžia ar išteisina, pernelyg nesigilindamas į savo sprendimų teisingumą. Toks vaizdas gimsta iš konkrečios patirties, nes gyvenimo realybė parodo, kad kartais kalėjimuose atsiduria niekuo dėti žmonės, kai tuo tarpu nusikaltėliai vaikštinėja laisvėje ir diktuoja savo sąlygas kitiems. Kaip akibrokštas turimai patirčiai, šiandieninė Dievo Žodžio liturgija mus pasitinka tokiais žodžiais: „Teisėjas bešalis yra Viešpats Dievas: asmens jis nežiūri, lengvatų neteikia. Nėra nusistatęs prieš vargšą, beturtį... ir atkuria teisę, atstato teisybę“. Šventojo Rašto žodžiai leidžia mums palyginti žmogaus ir Dievo teismą, nes mes patys labai dažnai ir su malonumu tampame kitų teisėjais, o žmonių teismas dažniausiai yra paviršutiniškas ir todėl neteisingas.

Jėzus pasakė palyginimą tiems, kurie pasitikėjo savo teismu, o kitus niekino, t.y. mėgo kitus teisti. Palyginimas apie besimeldžiančius šventykloje muitininką ir fariziejų aiškiai parodo žmonių teismo ribotumą: tą, kurį žmonės nuteisė, – Dievas nuteisino. Dievas juk mato žmogaus širdį ir žino jo nusistatymą. Fariziejaus išdidumas neleido jam pasinaudoti teismo vaisiais, o muitininko nusižeminimas ir išpažinimas jį nuteisino. Kiekvienoje krikščionių bendruomenėje ši istorija vis kartojasi (antraip juk nebūtų skaitoma ši Evangelija), tačiau veikėjų vardai neatpažįstamai pasikeitė. Sakau *neatpažįstamai*, nes neketinu vardyti konkrečių pavyzdžių, kadangi patys dažnai atsiduriame išdidaus fariziejaus, atgailaujančio muitininko ar negailėstingo teisėjo, liežuviu plakančio auką, vietoje. Nesvarbu, su kuriuo Evangelijos veikėju save sutapatiname, bet paveskime visą savo teismą Dievui, nes „sveikas išlieka, kuris prie jo glaudžias“ (Ps 33, 23). Kartais labai džiaugsmingai išgyvename tiesą, kad Dievas – mūsų Tėvas, tačiau kiek susirūpiname prisiminę Dievą – mūsų Teisėją. Katalikų Bažnyčios katekizmas moko, jog „Paskutinis (Nukelta į 3-čią psl.)

ŠV. PETRO IR POVILO BAŽNYČIA –
DABARTINĖ KATEDRA ŠIAULIUOSE

Valstybė ir Bažnyčia bando gręžtis į beglobius vaikus

Prezidentas V.Adamkus pakvieta papietauti ir pakalbėti apie vaikų globą ministrę I.Degutienę ir arkivyskupą A.J.Bačkį. P.Ileikio nuotr.

Rita GRUMDAITĖ

Lietuvoje yra kelios dešimtys tūkstančių socialiai apleistų, niekieno neprižiūrimų, mokyklos nelankančių ir gatvėje gyvenančių vaikų.

Prezidentas Valdas Adamkus, pakvietęs pietų socialinės apsaugos ir darbo ministrę Ireną Degutienę bei Vilniaus arkivyskupą metropolitą Audrį Juozą Bačkį, paragino vienyti valstybės ir Bažnyčios jėgas, globojant tėvų apleistus vaikus ir našlaičius.

Prezidento susirūpinimą kelia tai, kad svarstant kitų metų biudžetą, kuri numatoma sudaryti be deficito, nebūtų smarkiai sumažintas socialinių programų finansavimas.

Švietimą ir socialinę sferą šalies vadovas laiko prioritetinėmis savo veiklos sritimis.

V.Adamkus buvo nustebintas, kad Bažnyčia, norėdama prisidėti prie vaikų globos, neretai susiduria su valstybės ar savivaldybių įstaigų nenoru bendradarbiauti – telkti lėšas objektų statybai, paremti jau veikiančius vaikų globos namus.

“Bažnyčia neturi biudžeto ir negali vien tikinčiųjų aukomis išlaikyti globos namų, mūsų parama – konkretus darbas, – sakė A.J.Bačkis. – Parapijos yra įgyvendinusios ne vieną iniciatyvą”. Visų šventųjų bažnyčia priglaudžia gatvės, stoties vaikus, “Caritas” prižiūri ir maitina 120 asocialių šeimų vaikus.

Arkivyskupo teigimu, kiekviena Lietuvos parapija (jų yra apie 700) turėtų rūpintis gyvenimo nuskriaustais vaikais. Valstybė turėtų ne vien rengti socialines programas, svarbu padėti kurtis šeimoms globojančioms tėvų apleistus vaikus, kad jie pajustų namų šilumą ar išmoktų pasitikėti kitų žmogumi.

I.Degutienė sakė, jog jau sukurta teisinė bazė, leidžianti apibrėžti vaiko globos sąvoką ir apginti jo teises.

Lietuvoje yra 930 tūkstančių vaikų. 4 procentai mokyklinio amžiaus vaikų nelanko mokyklos, 10 tūkstančių vaikų globoja valstybė. Vaikų globai nuo kitų metų bus skirta triskart daugiau lėšų. Bus skatinama vaikų globa šeimynose – dabar namų aplinkoje auginama apie 130 vaikų.

Prezidentas V.Adamkus žadėjo pasidomėti Finansų ministerijoje įstrigusiu jau septintuoju paramos ir labdaros įstatymo projektu.

Jei dokumentas bus pakankamai parengtas, skubos tvarka teks jį svarstyti Seimui. Įstatymas numato mokesčių lengvatas tiems verslininkams, kurie skirs lėšų vaikų glovai. “L.r.”

Drobėse ir raižiniuose – natūros ir kultūros motyvai

Vida SAVIČIŪNAITĖ

Žvilgsnis į prūsų Sacharą

Kauno M.Žilinsko dailės galerijoje veikė dvi, galima sakyti, vokiškos dailės ekspozicijos.

Vienoje jų lietuviškus pėdsakus vokiečių kultūroje liudija Nidos vardas. Tai 21 prieškario laikų autoriaus tapybos paroda “Kuršių nerija Nidos dailininkų paveiksluose”, sudaryta iš Rytprūsių krašto muziejaus Liūneburge (Vokietija) fondų.

Jau nuo XIX amžiaus pabaigos Nida, dar vadinta “prūsų Sachara”, traukė Vokietijos dailininkus, kurie apsigyvendavo tada ypač garsaus menininkų rėmėjo Hermanno Blode's viešbutyje.

Palaimintasis Aloyzas Stepinac

Popiežius Jonas Paulius II pagrindinėje Chorvatijos Marijos šventovėje Maria Bistrica Bažnyčios Palaimintuoju paskelbė kankinį kardinolą Aloyzą Stepinac. Būtent į naująjį palaimintąjį Stepinac sukauptas visas popiežiaus dėmesys šioje antroje šventojo Tėvo apaštalinėje kelionėje į Chorvatiją. O prie Zagrebo katedros įvykusiame pirmajame susitikime dalyvavo tiek daug jaunimo, kuriam popiežius paskyrė ypatingą dėmesį savo kalboje.

Šiandien, sakė popiežius, Kristus beldžiasi į Jūsų duris: būkite pasirengę jį priimti. Tik jis vienas gali tinkamai atsiliepti į Jūsų lūkesčius. Tik per Kristų, Mergelei Marijai meilingai užtariant, gebėsite sumaniai kurti savo ateitį. Palaimintasis kardinolas Aloyzas Stepinac savo laiko jaunimui prisakė būti budriais ir tobulėti, nes palaimintojo kardinolo žodžiais, “be subrendusių ir morališkai tvirtų asmenybių, neįmanoma niekas. Didžiausi patriotai ne tie, kurie labiausiai kelia balsus, o tie, kurie stengiasi kuo sąžiningiau vykdyti Dievo valią, priminė popiežius jaunimui cituodamas kardinolo, palaimintojo Stepinac žodžius.

Popiežius pažymėjo, kad šiuo antruoju vizitu į Chorvatiją jam suteikta galimybė pratęsti maldos, vilties ir taikos kelionę, pradėtą 1994 metais, kai pirmą kartą lankėsi Chorvatijoje. Tačiau su skurtumu, – sakė popiežius, kad daugiau nebėra karo. Viliuosi, – tęsė šventasis Tėvas, kad niekada daugiau neb būtų karo šioje kilnoje šalyje ir kad Chorvatija galėtų tapti viso regiono taikos būveine. Ne bet kokios, o tikros ir pastovios taikos, kuri laiduotu teisingumą, kitų pagarbą, asmenų ir tautų santaiką, – sakė kreipdamasis į Chorvatijos gyventojus popiežius Jonas Paulius II. Popiežius taip pat

kalbėjo apie Chorvatijos pašaukimą Europoje, pažymėdamas, kad Chorvatija, būdama sudėtine Europos dalimi, galutinai užvertė skaudų savo istorijos puslapį ir nusigręžė nuo baisių XX amžiaus tragedijų idant galėtų į naująjį tūkstantmetį žvelgti aistringai trokšdama taikos, laisvės, solidarumo ir tautų bendradarbiavimo.

*** Marija Bistrica yra Chorvatijos Šiluva – pagrindinė Marijos šventovė Chorvatijoje, kurioje kas met lankosi ir meldžiasi šimtai tūkstančių žmonių. Šventovėje yra saugojama stebuklinga Marijos su kūdikėliu Jėzumi statula. Ši XV-ojo amžiaus juodo medžio statula anksčiau puošė šventųjų apaštalo Petro ir Pauliaus koplyčią ant Vinski kalvos. Otomanų invazijos metu statula buvo paslėpta ir užmūryta Bistricos parapijos bažnyčios sienoje. Visų užmiršta, tarsi per stebuklą, statula buvo atrasta 1588 metais.

*** Palaimintasis Aloyzas Stepinac, Zagrebo arkivyskupas ir kardinolas, gimė 1898 metų gegužės 8-tą dieną Brezarič vietovėje, Krašič parapijoje. Gavė kunigo šventimus Romoje 1930 metų spalio 26-tą dieną. Po ketverių metų, būdams 36 metų buvo paskirtas Zagrebo arkivyskupo koadiutoriumi. Kai 1937 metų gruodį mirė arkivyskupas Bauer, Stepinac tapo Zabredo arkivyskupu. Popiežius Pijus XII-sis Stepinac pakėlė kardinolu 1953 metų sausio 12-tą dieną. Mirė kardinolas Stepinac eidamas 62 gyvenimo metus ir užgimė dangui 1960 metų vasario 10-tą dieną gimajame Krašiče, kur buvo komunistinės valdžios kalinamas tremtyje.

nerijos meninė ikonografija, liudijanti šio krašto gamtos, žmonių ir jų kasdienybės kultūrinį bei natūrinį unikalumą.

Vokietija vokiečio akimis

Antroji paroda, kurią buvo galima aplankyti M.Žilinsko dailės galerijoje, tai J.W. Goethe's instituto organizuota po Europą keliaujanti klasiko Otto Dix'o grafikos kolekcija. Kolekciją sudaro du garsūs kūrinių ciklai “Karas” ir “Kritiška grafika”, primenantį, kad O.Dixas priklausė menininkų kartai, kuri po Pirmojo pasaulinio karo negailestingai sarkastiškai, samoningai šokiruojamai oponavo miesčioniškumui mene ir gyvenime.

Asmeniškai patyręs karo košmarą, O.Dixas jį interpretuoja atvirai, nebijodamas šurpinti žiūrovų. Tai galima pamatyti 50-je raižinių ciklo “Karas” lakštų, už kuriuos dailininkas buvo patekęs į didelę nacionalsocialistų nemalonę. Kaip atsaką į represijas O.Dixas sukūrė dar išraiškingiau pokario Vokietijos socialinį ir moralinį dugną atskleidžiantį ciklą “Kritiška grafika”.

Kaune eksponuoti 36 šio ciklo darbai, atlikti įvairia technika.

Parodos žiūrovai galėjo ne tik pamatyti, bet ir išsinešti kraupiai nuoširdų O.Dix'o pasaulį, kuris pardavinėjamas Vokietijoje išleisto katalogo ir plakato pavidalu

O.Dixas. Iš ciklo “Karas”.

L.Brundzo nuotr.

Pirmiausia Nidos stebuklą atrado Karaliaučiaus dailės akademijos profesoriai ir studentai. Vėliau į Kuršių neriją patraukė menininkai iš visos Vokietijos. Šios šalies dailininkų piligrimystė į Nidą tęsėsi iki Antrojo pasaulinio karo ir padėjo Nidos plenerų istorijos pagrindus. Kaune eksponuoti darbai, kurių nė vieno autoriaus nebėra gyvo. Tai – prieškario Kuršių

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakoma. Redakcija korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Tautos kultūringumo laipsnis yra sprendžiamas pagal jos rodomą jautrumą patiems silpniausiems ir vargingiausiems savo nariams bei pagal išpareigojimą, kuriuo siekia pripažinti pilnaverčiais visus visuomenės narius.

Popiežius Jonas Paulius II

PO RINKIMŲ

Rašo dr. Jonas KUNCA, MD

Liberalai laimėjo šiek tiek pralaimėdami, laboristai pralaimėjo šiek tiek laimėdami, o milijonas australų, išreiškęs nepasitenkinimą didžiosiomis partijom, atidavė balsus P.Hanson. Trečioji balsų skaičiumi partija beveik nebus atstovaujama parlamente dėl preferencinės sistemos, kuri įgalino liberalus ir darbiečius boikotuoti One Nation.

Dabar pasibaigė pažadų laikas. Valdžia turės parodyti, kiek sugeba dirbti gana nepalankiose kraštui sąlygose. Australija turi 222 milijonus skolų. Rugsėjo mėnesį Kanbera buvijo įspėta didžiulės kreditų agentijos (Moody's investor Services), kad atėjo laikas tą skolą mažinti, jei Australija nenori prarasti finansistų pasitikėjimo. Ką tai reiškia, galime matyti kaimyninėje Azijoje.

Eksportai, vietoj padidėti, žada sumažėti dėl krizės Azijoje ir recesijos visam pasauliui. Eksportuojamų produktų kainos krinta. Taigi nėra ko viltis, kad eksportai padėtų mažinti užsienio skolas. Valdžia tai žino. Už tat ji griebiasi privatizacijos. Išparduodamos valstybinės įmonės. Nori ar nenori, australai turės su tuo apsiprasti.

Užsienio prekybos balansas yra labai neigiamas. Mat, perkame daug daugiau negu parduodame užsieniui. Skirtumą padengiam lįsdami vis giliau į skolas. Bene valdžia bus priversta apdėti importuojamas prekes aukštesniais muitais. Įvairios tarptautinės sutartys yra prieš tokį žygį. Tik padėtis verčia čia pastatyti Australijos interesus aukščiau tarptautinių įsipareigojimų, kurie buvo pasirašomi gerai neapsigalvojus. Kadangi galima laukti eksportų sumažėjimo, tuo labiau importų problema pasidarys aktualesnė.

Vidaus gyvenime planuojama įvesti didesnius mokesčius (GST), kuriuos turės mokėti visi, net ir pensininkai, pirkdami maistą ir kitus reikmenis. Aišku, čia kils

nepasitenkinimas, jei valdžia nepakels pensijų, kad neutralizuoti tas naujas išlaidas. Mokesčių pakėlimas yra nepopuliari priemonė, ypač kai užsieniečių korporacijos jų beveik nemoka. Štai, vienas australų bilijonierius privalėjo sumokėti 220 milijonų mokesčių valdžiai. Jis kreipėsi į teismą, ir šis, pagal įstatymą, priteisė mokėti tik apie 25.000 dolerių! Tokia mokesčių mokėjimo tvarka kelia pasipiktinimą.

Vyriausybei nebus lengva gauti senato sutikimą savo naujam mokesčių įstatymui. Kadangi liberalai neturi senate daugumos, šis procesas žada būti nelengvas. Demokratai siūlo padaryti išimtį maisto produktams. Bet tokiu atveju nauji mokesčiai negalėtų padengti valstybės išlaidų. Neužtektų pinigų išlaikyti Medicare, mokėti bedarbiams ir pensininkams. Vienaip ar kitaip mokesčiai turės būti pakelti, ir biudžetas subalansuotas.

Kita Australijos problema yra bedarbė. Kol kas ji siekia 8%, bet gali pakilti prasidėjus recesijai. Vyriausybė čia daug ko padaryti negali, o tik sudaryti palankias sąlygas industrijos augimui.

Prasidėjus porinkiminei tikrovei, vyriausybė susidurs su daugybe rimtų sunkumų. Tuo pasibaigs ir laikinas konsensusas. Žmonės linkę visur ir visad kaltinti vyriausybę, kai ji imasi nepopuliarių priemonių. Tik reiktų prisiminti, kad dabartinės sąlygos vyriausybę bus priversta mėginti išvengti didesnių blogių. Per dešimtmečius valdžios žiūrėjo pro pirštus į šalies ateitį ir eidavo patogiausiu keliu: gerai gyventi iš skolintų dolerių. Dabar priėjom riba, kai daugiau lįsti į skolas negalima ir reikia suvesti sąskaitas su kreditoriais. Taigi teks apsiprasti ir su naujais mokesčiais ir su privatizacija ir su gyvenimo lygio kritimu.

Svarbu, kad pragyventumėm šį sunkų laikotarpį be daug didesnių sukrėtimų. Verta prisiminti, kad įsiskolinę dažnai privalo daryti kaip jam įsako kreditorius. Tai nemaloni padėtis, kurią patekom dėka darbiečių ir liberalų.

V.Adamkus JT pasirašė Kioto protokolą

Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 53-iojoje sesijoje dalyvavęs Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus pasirašė JT Bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolą. Taip Lietuva prisijungė prie tarptautinės visuomenės pastangų sumažinti kenksmingų dujų išmetimą į aplinką.

Kioto protokolą buvo 160 valstybių atstovų pasirašytas pernai gruodžio mėnesį šiame Japonijos mieste vykusios tarptautinės klimato kaitos konferencijos metu. Pagrindinė joje svarstyta tema buvo vadinamąjį šiltnamio efektą keliančių dujų išmetimo į aplinką sumažinimas.

Po ilgų ir sunkių derybų priimame protokole nurodyta, kad pramoninės valstybės klimato atšilimą sukeliančių kenksmingų dujų išmetimą iki 2012 metų turi sumažinti vidutiniškai 5,2 procento. Lietuva, kaip ir Latvija bei Estija, pagal šį susitarimą kenksmingų dujų išmetimą turi sumažinti 8 procentais.

Prieš pasirašydamas dokumentą Lietuvos vadovas

dalyvavo JT Generalinės Asamblėjos 53-iosios sesijos atidarymo ceremonijoje ir klausėsi pirmųjų kalbų. Generaliniuose debatuose kalbėjo JAV Prezidentas Bill Clinton, Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair, Pietų Afrikos Respublikos Prezidentas Nelson Mandela, Brazilijos užsienio reikalų ministras Luiz Felipe Lampreia.

Po Kioto protokolo pasirašymo V.Adamkui buvo surengta trumpa ekskursija po JT būstinę. Vėliau Prezidentas kartu su kitų valstybių ir vyriausybės vadovais, atvykusiais į Niujorką, dalyvavo JT generalinio sekretoriaus Kofi Annano surengtuose pietuose jų garbei.

"L.r."

Jei protas atmėta Dievą, tai tas dažnai esti kaip dorovinio puolimo pasėka. Aistrų veikiamas žmogus nori, kad Dievas neegzistuotų, o tokio noro įtakoje jis galų gale įtikina save, kad Dievas neegzistuoja.

(Diuplosal)

Tėvu tapęs T.Šernas negali rankose išlaikyti kūdikio

36 metų Tomas Šernas ir jo vienmetė žmona Rasa dukters gimimą vadina likimo malone.

Irma LAUŽIKAITĖ

Sužadėtinį slaugė lyg kūdikį

Prieš dešimt dienų gimusią dukterį vilnietė Rasa Šernienė juokais vadina savo antruoju kūdikiu. Prieš septynerius metus ne mažiau globos reikėjo tuomet dar sužadėtinui Tomui Šernui.

Vienintelis Medininkų tragedijos liudininkas po šūvio bei smūgių automato buože į galvą negalėjo nei kalbėti, nei judėti.

Pasakodama apie tuos metus artimiesiems žmonėms R.Šernienė sakė: "Kai laukiausi Tomo".

Dabar tėvu tapęs T.Šernas jau gali ir padėti savo žmonai – suplauna indus, bando skusti bulves, nors dažniausiai buities rūpesčius padeda spręsti patarimais.

Neseniai gimusios dukters 36 metų vyras negali paimti ant rankų. "Tik žiūriu ir žaviuosiu", - sakė negalios ištiktas vyras, žurnalistams rodydamas nejudrius pirštus.

Nepajuto išskirtinės globos

"Žurnalistai kartais užduoda tiesmukus klausimus, - sakė T.Šernas, jam priminus, jog prieš kelerius metus viename interviu

Dievo teismo viltingai belaukiant

(Atkelta iš 1-mo psl.)

teismas parodys, kad Dievo teisybė nugalį visas Jo kūrinių padarytas neteisybes ir kad Jo meilė yra stipresnė už mirtį" (KBK 1040).

Prieš du tūkstančius metų žmonių teismas nuteisė žmogumi tapusį Dievą Sūnų ir tokiu būdu žmogiškojo teismo procesas palietė patį Dievą: Jėzuje Kristuje Dievas tapo neteisingai apkaltintas, melagingai apšmeižtas ir su nusikaltėliais nukryžiuotas. Tačiau nepamirškime, jog meilė yra galingesnė už mirtį, o tiesa – už melą. Dievas prikėlė iš numirusiųjų tą, kurį žmonių teismas pasmerkė myriop. Būtent apie tokį viltingą pasitikėjimą Dievo teismu rašo apaštalas Paulius savo gyvenimo saulėlydyje kalbėdamas apie amžinojo gyvenimo aušrą: "Iškovojau gerą kovą, baigiau bėgimą, išsaugojau tikėjimą. Todėl manęs laukia teismo vainikas, kurį aną dieną man atiduos Viešpats, teisingasis teisėjas, - ir ne tik man, bet ir visiems, kurie su meile laukia jo pasirodant" (2 Tim 4, 8). Amen.

"Bažnyčios Žinios"

tvirtinęs, jog neplanuoja turėti vaikų. - Nei aš, nei niekas kitas negali numatyti, kada kas atsitiks".

"Mes tikrai negalvojome, jog nenorime vaikų, - vyrui pritarė ir jo vienmetė žmona Rasa. - Dukters gimimas – likimo malonė. Gimus dukteriai mane apėmė keistas jausmas. Tris dienas apžiūrėjęau kūdikį iš visų pusių, netikėjau, jog čia mūsų vaikas".

Nelaimė vestuvių išvakarėse

Tragedija Medininkų mūitinės poste įvyko T.Šerno ir R.Žilytės planuotų vestuvių išvakarėse.

1991 metų liepos 31-osios ankstų rytą iki šiol nežinomi užpuolikai išžudė Medininkų mūitinės poste budėjusius pareigūnus. Sūviais į pakaušį buvo nužudyti septyni vyrai. Gyvas liko tik mūitininkas T.Šernas. Kulka bei smūgiai į galvą automato buože jį sužalojo visam gyvenimui. "L.r."

Sutartį dėl readmisijos Minskas rašytis delsia

Baltarusijos nuomone, netikslinga pasirašyti readmisijos sutartį su Lietuva, kol nepasirašyta tokia sutartis su Rusija. Tai Minske pareiškė Baltarusijos užsienio reikalų ministras Ivan Antonovič.

"Mes aktyviai vedame derybas su Rusija, kuri turi išspręsti readmisijos problemą vienoje savo teritorijoje", - sakė ministras.

Kalbėdamas apie sienos įrengimą, I. Antonovič priminė, kad Lietuva ir Baltarusija pasirašė susitarimą pažymėti sieną ir abi šalys jo laikosi. Jis pripažino, kad Lietuva geriau įrengė sieną, gavusi šiemis tikslams Europos Sąjungos paramą: "Mes siūlėme Lietuvai pasidalyti lėšas, bet kol kas atsakymo negavome".

Ministras pabrėžė, kad Baltarusija ir Lietuva – "dvi draugiškos šalys, kurios nesinaudoja viena kitos nesėkmėmis, iš visų kaimyninių valstybių Lietuvos valdžia taktiškiausiai ir mus labiausiai supranta".

I. Antonovič taip pat pareiškė, kad iš esmės išspręstas diplomatinis konfliktas su ES – į Minską jau atvyko Vokietijos pareigūnų grupė, kuri ketina ieškoti diplomatinei rezidencijai tinkančių patalpų, o netrukus su ta pačia užduotimi atvyks pareigūnai iš Prancūzijos ir Italijos.

Ivairios Žinios

Statistikos departamento duomenimis, rugpjūčio mėnesio pradžioje Lietuvoje gyveno 3 milijonai 702,8 tūkstančio žmonių – tai 1176 žmonėmis mažiau negu šių metų pradžioje.

Gyventojų skaičiaus mažėjimą lėmė vien neigiama natūrali gyventojų kaita.

Šiomet sausio-liepos mėnesiais tik vienuolikoje Lietuvos apskričių daugiau žmonių gimė negu mirė.

Pirmąjį pusmetį gimė 22 377 kūdikiai – tai 522 mažiau negu praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.

Lyginant šių ir praėjusių metų pirmąjį pusmetį gimė 22 377 kūdikiai – tai 522 mažiau negu praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.

Per septynis mėnesius susituokė 9 poromis mažiau ir išsituokė 676 poromis daugiau negu praėjusių metų tą patį laikotarpį.

Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, į šalį atvyko 264 žmonėmis daugiau ir išvyko 139 mažiau. Ši tendencija Lietuvoje matoma jau kelinti metai.

“Lietuvos ryto” žiniomis, Kaune gali būti apie pusę tūkstančio žmonių, kurie, suklastojus dokumentus, gauna padidintas tremtinių pensijas.

Dokumentus, liudijančius, kad žmogus buvo tremtyje, klastojo “Sodros” Kauno skyriaus Pakaunės poskyrio darbuotojos.

“Sodros” Kauno skyriaus vedėjo pavaduotoja ir Pakaunės poskyrio vedėja Rėda Sirunavičiūtė “Lietuvos rytui” sakė, kad jau nustatyta penkiolika asmenų, nepagrįstai gaunančių nukentėjusių asmenų pensijas.

Neabejojama, kad tokių žmonių Pakaunėje yra gerokai daugiau.

Pakaunės poskyrio pensininkų sąrašuose yra beveik pusė – trys tūkstančiai – tremtyje buvusių asmenų.

Naftos produktų gamybos bendrovė “Mažeikių nafta”, praradusi rinkas Ukrainoje ir Rusijoje, eksportą į Rytus pakeitė eksportu į Vakarų šalis.

Gamykla ėmė eksportuoti 80-ąjį ir 92-ąjį benzina į Vakarų Europą ir Šiaurės Ameriką. 95-ąjį benzina ketinama pradėti eksportuoti į Lenkiją, kurioje lietuviški naftos produktai jau yra įsitvirtinę.

JAV bendrovė “Allegeni International” iš “Mažeikių naftos” pradėjo pirkti 80-ąjį benzina, kuris per Latvijos Ventspilio uostą eksportuojamas į Šiaurės Amerikos šalis. Nuo liepos mėnesio nedidelės 92-ojo benzino siuntos per Rygos Mantės terminalą eksportuojamos į Vakarų Europą.

Šį benzina perka Šveicarijos bendrovė “Vitol”. 92-asis benzinas Vakaruose maišomas su įvairiais priedais ir iš jo gaunamas aukštos kokybės automobilių kuras.

Į Vakarų šalis per mėnesį bus eksportuojama apie 50 tūkstančių tonų benzino.

“Būtingės naftos” valdyba nutarė samdyti naują bendrovę, kuri naudodama galingesnius laivus turės jūroje įrengti plūdūrą ir sumontuoti jam reikalingą įrangą.

Ūkio ministerijos pareigūno teigimu, Būtingėje pirmuosius, bent du, tanklaivius pripildyti naftos norima iki metų pabaigos.

Terminalo pagrindinei projektuotojai JAV kompanijai “Fluor Daniel” bendrovės valdyba skyrė 2,45 milijono JAV dolerių – už tuos pinigais amerikiečiai parengs ankstyvosios naftos tiekimo nuo Mažeikių iki jūros schemos projektą, vadovaus statybai, užsakys įrenginius.

Be kitų darbų, Mažeikiuose turi būti pastatyta nauja siurblinė – tai bus patikėta Lietuvos statybininkams.

Premjeras Gediminas Vagnorius žada dar žiauresnę akciją mokesčių nemokantiems ir kontrabanda besiverčiantiems verslininkams.

Pirmoji vadinamoji žiauri akcija buvo paskelbta 1997 metų vasarį.

Premjeras pripažino, kad nepavyko pakankamai suvaržyti nelegalią alkoholio, tabako gaminių ir naftos produktų prekybą.

Todėl neišsipildė prognozės per aštuonis šių metų mėnesius 52 procentais padidinti akcizų mokesčių įplaukas. Biudžetas negavo 257,4 mln. litų planuotų pajamų (23,2 procento mažiau, negu buvo numatyta).

Šiomet sausio-rugpjūčio mėnesiais planuota surinkti 1,111 mlrd. litų akcizų, o faktiškai surinkta 854 mln. litų.

Į Vinco Kudirkos 140-osioms gimimo metinėms skirtą renginį Biržuose iš 39 rajonų atvyko per šimtą Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narių.

Biržų pilyje įvyko seminaras “Ūkininkas ir gamtosauga bei ūkininką ugdančių tradicijų atgaivinimas”, biržiečiams buvo surengtas kūrybos vakaras.

Rašytojai surengė iki šiol Biržuose negirdėtą akciją – naktinius skaitymus. Nuo 22 valandos vakaro šeštadienį iki 5 valandos ryto sekmadienį jie pilies rūsyje skaitė savo kūrybą.

Ramunė Palekaitė iš Tauragės už kaimo rašytojų poezijos ir prozos almanacho “Angelo plunksna” sudarymą apdovanota Vilniaus banko diplomu ir tūkstančio litų premija.

Rusijos užsienio reikalų ministras Igoris Ivanovas tikisi, kad Rusijos santykiai su Latvija ir Estija gerės. Tai jis pareiškė interviu Rusijos laikraščiu “Nezavisimaja gazeta”.

Pasak ministro, plėtodama santykius su Estija ir Latvija, Rusija parodė ištvermę ir politinę išmintį, panaudodama tuos svertus, kuriais galima pasiekti didelį ir ilgalaikį efektą.

“Knietėjo trenkti kumščiu, pagrasinti”, - prisipažino I.Ivanovas.

Panevėžio rajono taryba vieno balso persvara atmetė pasiūlymą pagaliam ateiti į protą ir panaikinti draudimus prekiauti alkoholiniais gėrimais kelių valstybės švenčių dienomis.

Kaip ir iki šiol, Panevėžio rajono parduotuvėse alkoholiniais gėrimais nebus prekiaujama sausio 13-ąją, Laisvės gynėjų, birželio 14-ąją, Gedulo ir vilties, rugpjūčio 23-ąją, Juodojo kaspino, bei lapkričio 1-ąją, Visų šventųjų dienomis. Tokį pat sprendimą yra priėmusi ir Panevėžio miesto taryba, tik mieste mirusieji blaivieji pagerbiami dvi dienas iš eilės, lapkričio 1-2 dienomis.

Baltarusija, siekdama išspręsti diplomatinį konfliktą su Europa bei JAV, pateikė birželio mėnesį iš savo rezidencijų prestižiniame Minsko kvartale iskraustytiems Vakarų diplomatams kompromisinius pasiūlymus. Vakarų diplomatams siūloma 40 skirtingų pasirinkimo variantų.

Vokietijos, Prancūzijos ir Italijos atstovai, šiais duomenimis, jau apžiūrėjo siūlomą nekilnojamąjį turtą, tačiau dar nenusprendė, ar sutikti su kompromisiniu pasiūlymu.

JAV ambasados Minske atstovė tarptautinei žiniasklaidai pasakė, kad JAV nesidomi Baltarusijos pasiūlymais.

Naujasis Rusijos užsienio reikalų ministras Igoris Ivanovas, susitikęs su JAV valstybės sekretore Madeleine Albright, pažadėjo toliau palaikyti gerus Maskvos ir Vašingtono santykius.

“Noriu pabrėžti mūsų užsienio politikos tęstinumą”, - pareiškė I.Ivanovas. Pasak ministro, Rusija “ketina toliau plėtoti šiuos santykius, pagrįstus lygiavertės partnerystės principu”.

Naujasis Rusijos diplomatijos vadovas susitiko su M.Albright po JT generalinio sekretoriaus Kofi Annano iniciatyva surengto aštuonių šalių atstovų pasitarimo dėl padėties Afganistane.

I.Ivanovas, be kitą ko, patikino, kad, nepaisant dabartinių Rusijos problemų, šios šalies branduolinis arsenalas yra “patikimai kontroliuojamas”, todėl “nėra pagrindo nuogąstauti”.

Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke buvo surengtas susitikimas, skirtas pilietiniam karui Afganistane ir kilusiai tarp Irano ir Afganistano įtampai.

Tarp aštuonių valstybių atstovų jame dalyvavo JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright ir Irano užsienio reikalų ministro pavaduotojas Mohammadas Javadas Zarifas.

Nors abu pareigūnai nepaspaudė rankų ir nesėdėjo šalia, tai buvo pirmas tokio aukšto rango abiejų šalių atstovų susitikimas nuo 1979 metais Teherane kilusios įkaitų krizės.

Irano prezidentas Mohammadas Khatami pasakė kalbą 53-iojoje JT Generalinėje Asamblėjoje.

Nuosaukus dvasininkas pareiškė, kad Iranas nori palaikyti gerus santykius su visomis pasaulio valstybėmis, tačiau nepritaria JAV dominavimui.

“Svajonė apie pasaulį, kurį valdytų viena galinga valstybė, yra iliuzija”, - pareiškė M.Khatami. Irano lyderis iš JT tribūnos kalbėjo

pirmą kartą per pastaruosius 12 metų.

Naujasis Rusijos premjeras Jevgenijus Primakovas nori stiprinti Rusijos ir Baltarusijos sąjungą. Tai jis pareiškė Minske, kur surengė pirmąją oficialią savo, kaip Rusijos vyriausybės vadovo, kelionę į užsienį. J.Primakovui, kai jis dar buvo užsienio reikalų ministras, Rusijos reformatoriai priekaištavo dėl per didelio noro suartėti su A.Lukašenkos, turinčio neginčijamą polinkį į autoritarizmą, valdoma Baltarusija.

Premjeras J.Primakovas teigė, jog naujoji Rusijos vyriausybė visomis išgalėmis stengsis stiprinti sąjungą su Baltarusija. Rusijos premjeras sakė tikintis, kad sąjungą greitai papildys naujos narės.

“Kuo aiškiau kitos Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) respublikos matys, kad sąjungai priklausančios šalys nuveikia daugiau, tuo labiau stiprės jų noras prisijungti prie šios sąjungos”, - sakė J.Primakovas.

Savaitraštis “The Baltic Times” š.m. rugsėjo 3-9 d. laidoje rašo apie britą Bob Mullan, kuris ruošiasi pagaminti filmą pagal knygą “Laiskai Sofijai”, Čiurlionio laišku rinkinį savo žmonai. Tarp kitko, jis palietė ir Lietuvos žydų holokausto klausimą: “Mullan taip pat ruošia filmą BBC bendrovei pagal pokalbius su žydais, išgelbėtais nuo holokausto, ir su lietuviais, kurie juos išgelbėjo. Mullan sako norėjęs į šį filmą įtraukti ir Ireną Vesaite, Soros'o Lietuvos atviros visuomenės organizacijos pirmininkę. Tai būtų geras pasirinkimas, nes ji yra nacių okupacijos metų Lietuvos žydė. Tai įdomu, nes visi Vakaruose kalba apie bendradarbiavimą su naciais. Tačiau čia visi žino, kiek daug lietuvių prarado savo gyvybę ir buvo labai drąsūs gelbėdami žydus. Jis buvo paskatintas paruošti dokumentinį filmą pagal Vilniaus žydų muziejaus išleistą knygėlę “Lietuvos piliečiai pasaulio tautų tarpe”. Pažvelgus į šią knygą matyti nesibaigią puslapiai ir šimtai nuotraukų žmonių, kurie gelbėjo kitus – sako Mullan”.

Seimo narys moteriškai liko skolingas 10 litų

Kėdainietis Seimo narys Algimantas Salamakinis ieško vienos senyvo amžiaus rinkėjos – jai reikia grąžinti 10 litų banknotą.

Moteris šių pinigų neteko prieš kelias savaites “Vikondos” koncertui priklausančioje parduotuvėje “Jaunatvė”: įtarusi, kad banknotas netikras, pardavė ją suplėšė.

Suglumusi moteriškai pasiskundė tuo metu pro šalį ėjusiam A.Salamakinui. Šiuokščių dėžėje surastas banknoto skiautes Seimo narys nunešė į policiją. Ekspertai nustatė, jog pinigai buvo tikri.

Pardavėjai už tyčinį turto sunaikinimą paskirta 140 litų bauda, tačiau į kėblovą situaciją pateko ir Seimo narys: pareiškimą policijai jis rašė savo vardu, tad pinigai vietoj suplėšytųjų bus atiduoti jam.

O mteris nuėjo nepasakiusi nei savo pavardės, nei adreso – veiksmingos paramos ji tikriausiai nesitiekė.

LIETUVIAI SVETUR

BRAZILIJA

Apie Brazilijos lietuvių gyvenimą "Apžvalga" 1998 m. 26 nr. Išspausdino pokalbį su tenykščiu lietuvių parapijos klebonu ir laikraščio "Mūsų Lietuva" redaktoriumi kun. Petru Rukšiu. Jis iš Italijos į Braziliją darbuotis lietuvių parapijoje atvyko prieš 29-rius metus. Pasak kun. Rukšio, prieš 62 metus Sao Paulo mieste lietuviai pastatė šventovę ir įsteigė Šv. Juozapo lietuvių katalikų bendruomenę. Vėliau įsteigta teritorinė parapija, kuriai priklausė ir nelietuviai. O 1968 m. įsteigta tautinė lietuvių parapija. Prieš II Pasaulinį karą Brazilijoje lietuvių veikla buvo gana gyva. Veikė sporto klubai, chorai, įvairios organizacijos, vyko vaidinimai, šokiai. Buvo leidžiami įvairių pažiūrų laikraščiai. Lietuvos valdžia Sao Paulo mieste buvo pastačiusi penkis lietuvių mokyklas. Mokytojams mokėjo algas. Tačiau vokiečiams užėmus Lietuvą, lietuviai, kaip ir vokiečiai, tapo brazilų priešais. Buvo uždarytos mokyklos, organizacijos, uždrausta spauda, panaikinti klubai. Po karo lietuviams atsigauti buvo sunku. Brazilijoje gyvena apie 100,000 lietuvių, bet veikloje dalyvauja tik keli tūkstančiai. Parapijos šventovę sekmadieniais lanko apie 100 lietuvių, jų pagausėja iki 200-350 per šventes. Tebeveikia Šv. Juozapo lietuvių bendruomenė, kuriai priklauso ir šventovė, besirūpindama katalikybės ir lietuviškumo išlaikymu. Rengiami įvairūs minėjimai, šventiniai pietūs. Lietuviai turi savo 50 ha sodybą, kurioje galima stovyklauti, iškylauti bei poilsiauti.

Laikraštis "Mūsų Lietuva", gyvuojantis 50 metų, anksčiau buvęs savaitinis, šiuo metu išeinantis kas antrą savaitę. Trūksta pagalbos. Visa našta tenka vieninteliam redaktoriui. Galbūt dėl menkų galimybių įsikurti Brazilijon naujų ateivių iš Lietuvos neatvyksta.

JA VALSTYBĖS

Seselė Agnietė Čizaitė, OSB, benediktinių vienuolyno Bedforde, NH, vienuolė, mirė birželio 17 d., sulaukusi 92 m. amžiaus. Velionė gimė 1902 m. Šepkaičiuose, Šiaulių apskrityje. Trejus metus buvo Kauno benediktinių vienuolyno viršininke, o 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Ji 1947 m. persikėlė į benediktinių vienuolyną Liege, Belgijoje ir mokytojavo mergaičių gimnazijoje. Po 14 metų išvyko į benediktinių vienuolyną "Regina Pacis", Bedforde, NH. Amerikoje seselė Agnietė panaudojo Lietuvoje įgytas Montessori mokyklos žinias ir įsteigė vaikų darželį. Su dėkingumu prisimena seselę buvęs mokiniai. Laidotuvių apeigos vyko vienuolyno koplyčioje ir Bedfordo parapijos šventovėje. Gedulines Mišias atnašavo vietos benediktinų vienuolyno abatas M.K. Leavy, OSB su kitais vienuoliais kunigais. Seselė Agnietė palaidota Lietuvoje.

Apreiškimo parapijos ateitis yra neaiški, skelbiama "Draugo" 1998 m. 158 nr. Sekmadieniais Mišiose dalyvauja 50-75 asmenys. Tai pokario ateiviai, naujų vienas kitas. Pasklidus gandams, kad parapija bus uždaryta, jos taryba

parašė raštą Bruklino, NY, vyskupui, norėdama išsiaiškinti parapijos ateitį. Vyskupas atsiuntė savo atstovą prel. R. Chapelio, kuris susitiko su parapijos tarybos nariais. Posėdyje paaiškėjo, kad tarp vietos vyskupo ir lietuvių išeivijos vyskupo sutarta, jog šios parapijos lietuvių religinis ir kultūrinis centras perkeltas į Atsimainymo parapiją Maspeth, NY. Taipogi taryba buvo užtikrinta, kad klebonas kun. v. Palubinskas lieka gyventi klebonijoje rūpintis lietuvių pamaldomis. Vyskupas parapijai paskyrė administratorių prel. D. Casutto, perimančį šias pareigas rugsėjo 1 d. Vyskupo atstovas dar pažymėjo, kad mažiausiai vienerius metus tikrai nebus parapijoje pakeitimų.

Apreiškimo parapija buvo įsteigta 1914 m. Veikė pradžios mokykla, kurioje buvo mokoma lietuvių kalba ir įvairios religinės organizacijos. Apreiškimo parapija ypač buvo pasižymėjusi gerais choralais. Atvykus naujiems pakario ateiviams, stipriai pagyvėjo lietuvių veikla. Įsisteigė šeštadieninė Mairionio mokykla, Lietuvių bendruomenė. Parapijos salėje mokėsi jaunimas tautinių šokių, išvystė savo veiklą skautai ir atitinkamai. Sekmadieniais erdvi šventovė vos talpindavo tikinčiuosius.

KANADA

Edmontono lietuvių telkinio veikla vis dar nėra per daug sulėtėjusi, nors narių skaičius po truputį mažėja. Šiemet buvo gražiai atšvęsta Vasario 16-toji, vėliau birželio mėn. paminėtos Motinos ir Tėvo dienos, o rugpjūčio 9 d. vėl susirinko 58 suaugę asmenys ir 10 vaikų gražioje vietoje, prie ežero, Jono ir Onos Gazankų sodyboje praleisti gražią popietę. Jonas yra apylinkės lietuvių pirmininkas. Edmontono lietuviams buvo labai malonu susipažinti ir pabendrauti su svečiais iš Kalgario – Harvey ir Elvyra Krausais. Elvyra yra Kalgario lietuvių apylinkės pirmininkė, todėl jos apsilankymas į šį Edmontono lietuvių susirinkimą dar daugiau sureikšmino.

Lietuvių Namai Edmontone yra gana geroje būklėje, bet vis dar atliekami pagerinimai. Šią vasarą buvo įdėti nauji šaldytuvai, oro ventiliacija virtuvėje, atnaujintos grindys ir visi kambariai naujai perdažyti.

Lietuvių Namų Koplytėlėje dar vis vyksta Mišias vieną kartą per mėnesį. Mišias aukoja (su lietuviškais skaitymais) kunigai iš seminarijos. Dažniausiai atvyksta pats seminarijos rektorius, kuris visiems labai patinka.

LENKIJA

Lietuvių mokyklų reikalais Suvalkų vaivadijoje kalbėjo Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkas ir įgaliotinis švietimo reikalams J.S. Paransevičius. Lietuvių kalbos ar lietuviškai Lenkijoje mokosi 827 vaikai. Tačiau Tautinės švietimo ministerijos leidinyje nieko nerašoma apie tautinių mažumų mokyklas. "Kokią vietą švietime užims gimtoji kalba?" – teiravosi J. Paransevičius. Pasak kalbėtojo, nėra paruoštos gimtosios kalbos mokymo

Mieli Australijoje gyvenantys Ramygaliečiai

Malonu Jums pranešti, kad Ramygalos kraštiečių klubas "Žarčių Liepsnelės" ruošia iškilmingą Ramygalos vidurinės mokyklos, buvusios Ant. Smetonos vardo progimnazijos, įsikūrimo 80-ties metų jubiliejų ir susitikimą su buvusiais šios mokyklos auklėtiniais.

Manau, kad bėgantis laikas, bolševikų okupacijos pradžios ir pabaigos akivaizdoje, pasitraukusiems ir išsigelbėjusiems, nuo raudonojo teroro, nusinešę Jūsų linksmas, laimingas, sunkias ir skausmingas dienas užmarštin, iš atminties išbraukę gal samanotas bakūžės ar "Žarčių" pelkių vaizdą.

Po daugelio metų, tikiu, kad bus malonu susitikti, vienas kitą atpažinti ir visus išgyvenimus ar pergyvenimus papasakoti jauniems kartai ir daug atsiminimų prikelti iš užmaršties dulkių. Išgirsite ir sužinosite, kaip gyveno, laikėsi mokykla okupacijos metais ir kovojo prieš okupantus.

Šį rudenį, t.y. lapkričio 14 d. šv. Mišiomis bus pradėta ši nepakartojama šventė.

Laukiami buvę šios mokyklos auklėtiniai. Jūs savo atsiminimais, aprašymais, nuotraukomis ar dokumentais praturtinsite mokyklos muziejų.

Ramygalos kraštiečiams artimiausi kaimynai yra Lėno

apylinkės žmonės, o Lėnas – prezidento A. Smetonos giminė. Būtų gera ir malonu, kad šioje šventėje dalyvautų nepamirštamo prezidento giminės, ar giminaičiai esantieji Australijoje. Prezidentas A. Smetona, šios mokyklos, tiksliau progimnazijos pašventinime ir atidaryme pats dalyvavo, kadangi gerai pažino Ramygalą, jos žmones, o ypač 1918-1920 savanorius. Tikimės, kad Jums padedant žymiai turiningiau pasiruošime nepakartojamai oventei-susitikimui Ramygaloje.

Atsiliepkite, rašykite, atvykite, remkite (pagal galimybę). Laukiame Jūsų ir visų kitų.

Pasakykite sau:
*Tėvų žemele, suteik tu man galią,
Kad mano giesmelės skambėtų
skardžiai,*

*Pajudintų širdis Jaunimo gradžiai,
Į meilę gimtinės palenktų jų valią.*

Atsiminimų aprašymus, dovanas, dokumentus prašome perduoti ar prisiųsti Ramygalos muziejų tvarkančiam mokytojai Irenai Zubauskienei. Jos adresas: Kaštonų g-vė 5-7, 5333 Ramygala.

Norintieji daug informacijos gauti ar suteikti patarimų prašome skambinti taip pat mokytojai Irenai Zubauskienei, jos telefono nr. 492185.

Inž. A. Stankevičius

programos. Patys lietuviai ryžosi tokią spragą užpildyti. Yra ruošiami lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos pagrindai.

Kita svarbi tautinių mažumų problema – nepakankamas jų mokyklų finansavimas. Kaip bus su vaikų vežiojimais į gimnazijas? Pvz. Punsko rajone bus tik viena gimnazija. Reikės suvežti vaikus iš kaimų. Kas padengs išlaidas? Taip pat trūksta lėšų remontuoti mokyklas. Jau nuo 1996 m. tam reikalui švietimo ministerija neskyrė lėšų Punsco valsčiaus mokykloms. Buvo ministeris paklaustas ir apie vadovėlius lietuvių mokykloms. Ministeris, išklauses pranešimą, pastebėjo, kad dauguma iškeltų problemų yra susietos su lėšomis. Todėl esą sunku jas spręsti. Įsisteigus gimnazijoms, visos moksleivių vežiojimo išlaidos būsiانčios valdžios padengtos. Lietuvių kalbos vadovėliai būsią leidžiami vienas ar du per metus. Visiems nesą lėšų. Ministeris pritarė J.S. Paransevičiaus pasiūlymui, kad tautinių mažumų gyvenamose srityse lenkiškose mokyklose mokiniai būtų supažindinami su tautine mažumos kultūra, istorija. Dabar lenkai daugiau žino apie Kiniją negu kaimynę Lietuvą. Geriau pažinus kaimynus, sumažėtų ir nesutarimai.

RUSIJA

Pasak Maskvos lietuvių kultūros bendrijos pirm. Kristinos Momziakovos, pagal 1989 m. surašymą Maskvoje ir jos apylinkėse gyveno arti 7000 lietuvių. Vėliau dalis jų išvažiavo, atvyko ir naujų gyventojų. Dauguma dabartinių Maskvos lietuvių čia apsigyveno po II Pasaulinio karo, kai Sov. Sąjungoje buvo vykdoma tautų maišymo politika. Buvo skatinama persikelti, o taip pat stengiamasi Maskvoje telkti aukščiausio išsilavinimo specialistus dirbti Sovietų Sąjungos naudai. Subyrėjus imperijai, daugelis

tokių pasiliko Maskvoje. Šiuo metu joje gyvena jau trečioji lietuvių karta. Maskvoje veikia lietuvių studentų organizacija "Atžalynas". Studentai būrėsi prie Lietuvos atstovybės, o dabar ambasados. Buvo įsteigta sekmadieninė lietuvių mokykla. Patys studentai atliko mokytojų pareigas. Lietuvių draugija įsteigta 1991 m. Pradžioje buvo nedaug narių, vėliau jos veikla susidomėjo vis daugiau tautiečių. Su lietuviais, pasak K. Momziakovos, noriai bendrauja Maskvos valdžios įstaigos. Lietuviai rengia įvairius minėjimus, šventes, koncertus, susitikimus. Buvo surengti Vasario 16-sios ir Kovo 11-sios minėjimai, atšvęstos Užgavėnių, Velykų Antaninių, Joninių šventės, surengta Kaziuko mugė. Maskvos lietuvių kultūros bendrijos ansamblis "Banga", minint Maskvos 850 m. sukaktį, vokalinį ansamblį koncerte pirmavo, tokios sėkmės pasiekė pianistų koncerte ir Jurgis Zelkauskas. Maskviečiai lietuviai stiprią paramą jaučia ir iš Lietuvos.

URUGVAJUS

Iš Montevideo 23 asmenų lietuvių keliautojų grupė buvo nuvykusi į Lietuvą dalyvauti Pasaulio lietuvių dainų šventėje. Grįžusiems rugpjūčio 16 d. sekmadienį, Urugvajaus lietuvių katalikų draugijos (ULKD) salėje buvo surengtos sutiktuvės – pietūs; dalyvavo apie 70 svečių. Papietavę sugįžusieji dalinosi savo įspūdžiais iš Lietuvos. Keliautojai ne tik dalyvavo šventės renginiuose Vilniuje, bet aplankė ir kitas žymias Lietuvos vietas. Tie, kurie buvo prieš kelerius metus Vilniuje, ypač gėrėjosi Vilniaus pagražėjimu. Esanti visur pavyzdinga švara. Namai senamiestyje suremontuoti ir naujai perdažyti. Vilniaus ir Kauno šventovėse per pamaldas pastebėje nemažai dalyvių, tik daugiau vyresnio amžiaus žmonių.

Ne Moters, bet Motinos diena

Lietuvoje vietoje sovietmečiu įvestos Moters dienos dabar turėtų būti švenčiama lietuvis Motinos diena valstybiniu mastu

Būdamas gimnazistu raudonojo teroro metais kalbėjau su draugu apie "Motiną prie ratelio" ir iš viso, kas yra motina. Šiame pokalbyje mums kilo klausimas. "Kas yra brangesnis – ar tas, kas davė gyvybę, ar tas, kuris ją gavo?" Pagalvoję sutikome: brangesnis tas, kas davė, bet ir šią dovaną gavęs motinai taip pat yra brangus ir nepakeičiamas.

Lietuva, bolševikų pavergtą, padedant tautos išdavikams nuvedama ir stumiama Golgotos keliu. Kentėjo tauta, o ypač lietuvė motina. Jos širdies skausmas neturi mato vienetų, reiškiasi ašarų ir baimės upeliais.

Negana to, kad vyresnieji jos sūnūs ir dukros buvo metami į kalėjimus, žiauriai kankinami, tardomi ir naikinami, arba po trumpų "tardymo" veiksmų sušaudomi (prisiminkime Tuskulėnų dvarą). O ir pati motina, likusi su mažamečiais vaikučiais buvo stumiama į gyvulinius vagonus, atskiriama nuo šeimos tėvo ir tremiama į Sibirą. Ji buvo pasmerkta nevilčiai, kančioms ir

A. STANKEVIČIUS
Čikaga

lėtai kankinės mirčiai.

Lietuvos jaunimas suprato okupantų planus ir jų siekius. Pamatę jų žiaurumus, išėjo kovoti su okupantais – tautos budeliais, pasiryžę paukoti jaunystę ir gyvybę ant Tėvynės laisvės ir nepriklausomybės aukuro.

Motina, išleidama sūnų kovoti su raudonaisiais lietuvių tautos budeliais, laimino jį šventu kryžiumi ir širdimi, pilnai suprasdama, kad jos sūnus bus auka Lietuvai, o jos pačios likimas – kalėjimai, kankinimai arba Sibiras!

Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė iškovota ne tik sūnaus ar dukros pasiaukojimu, bet ir lietuvis motinos paaukota brangiausia auka – sūnumi ar dukra.

Minėdami Vasario 16-ją, prisimename žuvusius savanorius, sukilėlius, partizanus ir t.t. tik prisimename motinos-aukotojos.

Motinos diena turi būti lietuviui ir Lietuvai brangi ir lygiavertė

Vasario 16-jai. Okupacijos metais a.a. kun. A.Drumžlys Motinos dienos progą tiesiai ir drąsiai kalbėjo: Tautos egzistencija susieta su motinos širdimi ir priklauso nuo jos".

Ar būtume turėję žymų Lietuvos patriotą ir veikėją VI.Putvinskį, jeigu jo motina nebūtų įmetusi į krosnį rusiškos knygelės, kurią Vladukas parsinešė iš to meto rusiškos mokyklos? Tokių pavyzdžių yra labai daug.

Motinos diena Lietuvoje minima gegužės pirmąjį sekmadienį šventovėse ir šeimose. Kada bus Motinos diena minima Lietuvoje valstybiniu mastu? Nepateisinama, kad šių dienų Lietuvos patriotai, kultūros veikėjai, valstybės vadovai pamiršo ar nepripažįsta motinos reikšmės ir pasiaukojimo lietuvių kovose dėl laisvės ir nepriklausomybės, nežvelgia į jos įtaką patriotizmui, žmogaus dvasiniam ir religiniam brendimui.

Prisimenu Lietuvos nepriklausomybės metais naudotą pradžios mokykloje vadovėlį

"Sakalėlį". Jau tada toje knygoje buvo paveikslėlis "Motina prie ratelio". Mes, pradinukai, klausėmės mokytojo aiškinimų ir gerėjome tuo paveikslu. Tuo laiku pilnai ir nesupratome šio paveikslo esmės ir siekių, bet tapę tėvais ir motinomis supratome, ką jis reiškia. Aiškinome savo vaikams, einantiems pirmą kartą į sovietinę mokyklą ir toliau kalte kalėme į jų širdies motinos ar močiutės meilę Dievui ir Tėvynei, skatinom būti lietuviams, nebūti okupantų vergais ar tarnais.

Skulptorius Rimša, vedamas aukštų moralinių, dvasinių, patriotinių jausmų, sukūrė iš žalvario skulptūrą, remdamasis paveikslu "Motina prie ratelio". Autorius nenumatė, kokia reikšmė bus šios skulptūros po 50 nelaisvės metų.

Vokiečių okupacijos metais ši žalvario skulptūra buvo paimta kaip žaliava pabūklų gamybai – gelbėti Reichui. Autorius, apie tai sužinojęs, skubiai surado, savo lėšomis įsigijo tinkamo gipso ir pakartotinai įamžino "Vargo mokyklą" arba lietuvis motinos dvasinį pasaulį skulptūroje.

Šiandien, išsivadavus iš okupacijos, prisiminus motinų – lietuvių kančias, jų paaukotas sūnus ir dukras Lietuvos laisvei bei nepriklausomybei, negalime pamiršti lietuvis motinos valstybiniu mastu. Šis klausimas turėjo būti keliamas seime, vyriausybėje, prezidentūroje, hierarchijoje, lietuvių išeivijoje ir Lietuvos visuomenėje. Motinos diena, Vasario 16-jį ir Sausio 13-jį turi būti garbingos mūsų tautos bei valstybės dienos, lygiavertės.

Manau, kad kultūros, meno žmonės tike Lietuvoje, tiek išeivijoje pajęs sukurti Motinai lietuviui paminklo projektą. Tam ištakos yra: "Motina prie ratelio" ir "Vargo mokykla". Išlaidas padengs ir mažamečiai lietuviukai bei lietuvaiteis, paaukodami savo santaupas, kaip mes aukojom Kaune statomai tautos Prisikėlimo šventovei.

Būtina Motinai lietuviui statyti paminklą ir įamžinti ją granite, kad ateinančių kartų praeivis sustotų, nulenktų galvą, dėkingumo ir pagarbos vedamas padėtų prie jos nors lauko gėlę ir gerėtusi Lietuvos laisve ir nepriklausomybe

maisto, išnyko sovietinis palikimas – eilės, ir žmonės viską perka už litus. Žinoma, Lietuva dėl tos krizės patyrė nuostolių, bet lito pastovumą garantuoja vyriausybė. Į Lietuvą dabar dažnai atvažiuoja ne tik prekybininkai, net ir vyriausybių vadovai, žymūs žmonės iš Vakarų Europos, Amerikos, Kanados ir iš kitur. Štai neseniai lankėsi Norvegijos karalius Haroldas V su žmona Sonja. Beveik kasdieną netrūksta svečių.

Šiuo metu švietimo darbuotojams iškyla svarbus uždavinys – išmokyti jaunąją kartą džiaugtis mūsų gyvenimu, matyti visa tai, kas gera, o ne vien bloga.

Švietimo ir mokslo ministerijai gal reikėtų vykdyti tokią mokyklos reformą, kuri padėtų ugdyti dorus, sąžiningus, darbščius Lietuvos patriotas, mylinčius tėvynę, branginančius gyvybę ir mokančius džiaugtis gyvenimu. Tam turbūt reikėtų pertvarkyti visą auklėjamąjį darbą mokyklose, pertvarkyti tautinio-patriotinio auklėjimo pagrindą

Kodėl dar vis tebetęsiame Mažosios Lietuvos genocidą?

Lietuviai esame mes gimę.
Lietuviai norime ir būti!

Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio tarptautinio suvažiavimo Lietuvių Namuose Toronte, Kanadoje dalyviai sveikina toli nuo krašto nublokštus tėvynininkus ir visą tautą tėvynėje ir pasaulyje dalindamiesi didžiu skausmu ir giliu rūpesčiu dėl Mažosios Lietuvos tragiško likimo.

Nuo pat šios milenijos pradžios Prūsų Lietuvos žmonės nesibaigiančių kovų keliu ir kultūrinio veržlumo ištvėrė Baltijos žemėje. Net praradę savitą santvarką, okupuoti, kolonizuojami ir ekonominiai skurdinami jie savo darbo dvasinėmis galiomis kūrė savitą raštiją, periodinę spaudą, klasikinę literatūrą aktyviai reikšdamiesi tautos laisvės siekiuose iki pat šių laikų. Kaip dabar galima susiderinti su siaubinga tikrove, kad tas kraštas ir tūkstančių metų jame gyvenusi tauta staiga turi būti dingusi tarsi niekada nebuvusi! Tokio kataklizminio Mažosios Lietuvos likimo nepateisina tarptautinė teisė, krikščioniška moralė ir bendrų laisvės kovų dalininkė lietuvių tauta.

Mažoji Lietuva negali būti atskirta nuo gyvosios tautos, švenčiančios 80-ties metų Vasario 16-tosios Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį Vilniuje, kai ji

taipgi mini Lapkričio 30-tosios grįžimo prie bendros Lietuvos valstybės Tilžės Akto paskelbimo sukaktį tais pačiais metais. To krašto kovų dėl laisvės kronologija atsišaukia iš daug gilesnių amžių, minint prūsų vado Herkaus Manto žūties 725 metų sukaktį, atremiant Kryžiuočių ordino tautžudišką invaziją Didžiojo sukilimo metais.

Šimtmečius tvėręs Mažosios Lietuvos grėslus gyvenimo kelias mūsų bendraamžių laikais buvo nusiaubtas Rytprūsų nacių gauleiterio E.Kocho egzekucine politika "iš šaknų išrauti visa kas lietuviška" tapo pilnai išbaigta sovietinio komunizmo genocidine tąsa. Šių klaidų istorinių faktų akyvaizdoje esame begaliniai įskaudinti dabar jau prisikėlusios tautos ir valstybės abiejų krašto žmonių didžiai gyvenimo aukai ir dar vis iš įsibėgėjimo

tebetęsiame dvasinį genocidą vykdydami. Šių dienų Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo tekmėje jau nebegirdime vartojančių per šimtmečius įprastų Mažosios Lietuvos lietuviškų vietovardžių, bylojančių apie to krašto pramoniją, bet bevelijant įteisinti be jokių kalbinių šaknų išpraustus kolonistinius geografinius barbarizmus. Šiandieninė jaunoji Lietuvos karta "išraunama" iš viso, kas dar bylotų apie to krašto žmonių tūkstančių metų didžią gyvenimo auką dėl bendros tėvynės. Ar mūsų tautos senoliai amžių glūdumoje būtų galėję tikėti, kad jų išsilaisvinę ainiai pasirinks tokį tautinio nuosmukio kelią tūkstantmečio baigmėje?

Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio suvažiavimo dalyviai kreipiasi į tautą, intelektualinę visuomenę, spaudą ir vyriausybę neapleisti Mažosios Lietuvos jos gyvenimo tragiškiausioje lemtyje.

Algis A. Regis
MLR Sąjūdžio pirmininkas

Ieva Jankutė
MLRS suvažiavimo pirmininkė

Irena Šernaitė Meiklejohn
Suvažiavimo sekretorė

NEMOKAME DŽIAUGTIS NEPRIKLAUSOMYBE

Sovietų valdymo metais buvo slopinama tautinė lietuvių sąmonė. Mokyklose niekinti tikrieji tautos patriotai: V.Kudirka, J.Basanavičius ir kiti. Tautiškas buvo tapatinamas su nacionalizmu. Mokiniai nesidžiaugdavo savo tautos laimėjimais, buvo skatinami džiaugtis Sovietų Sąjungos laimėjimais. Todėl dar ir šiandien daugelis tautiečių nesidžiaugia Lietuvos nepriklausomybe, mūsų tautos laimėjimais, jaučia ilgęsi buvusios sovietinės santvarkos, nes tada būtų geriau gyventi negu dabar.

dr. doc. Viktoras Baškys
Šiauliai

Juos dažnai apima liūdesys. Depresija, ir tada kaltinama dabartinė Lietuvos vyriausybė, o ypač šmeižiamas seimo pirmininkas V.Landsbergis, kurio vardas jiems virtęs keiksmažodžiu.

Tikram Lietuvos patriotui šiandien yra kuo pasidžiaugti. Lietuva laisva, nepriklausoma valstybė, stebuklingai nusikračiusi sovietų jungo, šiandien beveik visų pasaulio valstybių pripažinta

nepriklausoma de facto ir de jure. Turime savo sostinę Vilnių, Klaipėdą, jūrą uostą. O juk dėl šių miestų netekties praityje lietuvių tauta patyrė daug sielvarto. Lietuvos ekonomija vis auga ir stiprėja, darosi vis mažiau priklausoma nuo Rusijos. Štai, pavyzdžiui, kai Rusiją ėmė krėsti krizė, nukrito rublio vertė, išuštėjo maisto krautuvės, kai ten žmonės iš vakaro stovėjo eilėje prie parduotuvių kad rytą nusipirktų mėsos ar kitų maisto gaminių, Lietuvoje pilnos krautuvės visokio

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolija atšventė savo metinę šventę spalio 17 d. Lietuvių Namų Bendruomenės menėje prel. dr. Pr. Dauknyš aukojo šv. Mišias visos Brolijos vardu. Dalyvavo apie 40 asmenų, gražiai giedojo ir priėmė visi šv. Komuniją. Po pamaldų Brolijos pirmininkė Viktorija Jablonskienė pateikė gražių surinktų žinių ir paskui J. Petraitienė dar ilgiau pateikė naudingų apsakymų. Brolijos išdininkas Stasys Šiuškus surinko nario mokesčius ir sekė vaisės. Tai buvo graži religinė šventė.

Dainos Sambūrio valdyba su savo pirmininke Danute Lynikiene užprašė šv. Mišias spalio 25 d. Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje už visus mirusius Dainos Sambūrio choristus ir choristes. Sekančios savaitės laidoje paminėsime daugiau.

Gyvojo Rožančiaus Brolija lapkričio mėnesį melsis už visus mirusius lietuvius. Lankysime ir visus lietuvius mirusius palaidotus kapinėse dar pakartojame pranešimą, kad neužmirštume.

Geelonge Visų Šventųjų šventės išvakarėse spalio 31 d. šeštadienį 11 val. šv. Mišias šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Mercer ir Malone St. kampas. Iš Melbourn atvykęs prel. dr. Pr. Dauknyš aukos šv. Mišias už visus jau mirusius Geelonge lietuvius. Po pamaldų vyksime į Rytų kapines pasimelsti už palaidotus lietuvius. Po pietų su Bažnyčios Maršalka Juozu Gailiu

aplankysime mūsų ligonius, suteikiant šv. Sakramentus.

Melbourne Visų Šventųjų sekmadienį lapkričio 1 d. – pradedant jau ir Vėlines, švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje 11 val. kaip visuomet sekmadieniais. Šv. Mišias aukosime už visus jau mirusius Melbourno lietuvius. Po pietų 3 val. lankysime Springvale – Necropolis kapines, įvažiavimas iš Springvale Highway ir susitinkame prie kapinių raštinės lygiai 3 val. Nuvyksime prie artimesnio lietuvių kapo apeigų mirusiųjų maldom už visus čia palaidotus mūsų lietuvius, kurių ir čia jau irgi gana daug.

Vėlinių dieną – lapkričio 2 d. pirmadienį Bažnyčios Vyrėnysbės tą Vėlinių dieną kiekvienam kunigui leidžiama aukoti net po trejas Mišias už mirusius. Ypatingai tą Vėlinių dieną aukosime už visus mūsų mirusius Brolius ir Seses Tėvynėje Lietuvoje, kartu ir už tuos, kurie mirė ir žuvo bolševikų ištremti, nukankinti Sibiro taigose, įvairiuose bolševikų kalėjimuose.

Fawkner kapines lankysime, kai ten daugiausia lietuvių palaidota, susirinkdami prie a. ū. Prelato Prano Vaserio kapo Vėlinių Oktavos metu – lapkričio 7 dieną šeštadienį 11 valandą. Po pietų 3 valandą lankysime **New Cheltenham kapines**, kur irgi nemaža lietuvių palaidota. Įvažiavus iš Reserve Road ir čia susitikus visiems, kaip kasmet, eisime prie artimo lietuvių kapo ir už visus kartu atliksime Vėlinių apeigas ir maldas už mūsų visus mirusius Melbourno lietuvius.

Nauji R. Mikutavičiaus bylos posūkiai

Vygandas TRAINYS

Finansinės veiklos pėdsakai

Tikrinant šių metų liepos 1-osios naktį paslaptinai dingusio kunigo Ričardo Mikutavičiaus finansinę veiklą, paaiškėjo naujų faktų, verčiančių suabejoti žinomo Kauno dvasininko pagrobimo versija.

“Aptikta kai kurių R. Mikutavičiaus finansinės veiklos pėdsakų. Jis turėjo atsidaręs sąskaitą viename Lietuvos banke”, – sakė Kauno apygardos vyriausiasis prokuroras Gintaras Jasaitis.

Prokuroras nepaneigė, kad kunigas prieš dingdamas buvo atsisiėmęs iš banko savo indėlį.

Manoma, jog R. Mikutavičius turėjo atsidaręs sąskaitą ir kokiam nors užsienio banke.

Pasak G. Jasaičio, tikrinant šią versiją, aptikta apčiuopiamų duomenų, galėsiančių praversti tolesniam tyrimui.

Turėjo Vakarų šalies vizą

Patikrinus užsienio šalių diplomatinės atstovybės, buvo nustatyta, jog R. Mikutavičius buvo gavęs vienos Vakarų valstybės vizą.

Tai patvirtino bylos tyrimui vadovaujantis Kauno apygardos prokuroras Paulius Jablonskas: “Iškelta versija, kad R. Mikutavičius slapta išvyko į užsienį”.

Parūpinti R. Mikutavičiui vizą ir kitus reikalingus dokumentus galėjo ir buvęs jo sekretorius Saulius

Apie kunigo R. Mikutavičiaus likimą nežinoma jau beveik trys mėnesiai. L. Brundzos nuotr.

Žėčius. Dabar ši prielaida tikrinama.

Rugpjūčio viduryje S. Žėčius buvo sulaikytas policijos pareigūnų už dokumentų klastojimą. Jis vadovavo turizmo firmai “Viatikum” bei realiai neegzistuojančiai įstaigai “Saulius Clinic”, įkurtai neva kovoti su AIDS. S. Žėčius padirbinėdavo dokumentus norintiems išvykti į užsienį asmenims.

Įtariamieji dar stebimi

Anot G. Jasaičio, įtariamųjų R. Mikutavičiaus ir jo kolekcijos dingimo byloje būrys neišsiplestė.

Rugpjūčio viduryje vienam įtariamajam – meno vertybių perpardavinėtojui Vladimirui Beleckui (g. 1954) kardomoji priemonė

KVIETIMAS

Lapkričio 8 d. 1 val. 30 min. p.p. kviečiame visus į Lietuvį Namus, pasiklausti Melbourn

DAINOS SAMBŪRIO 49-OJO METINIO KONCERTO.

Išgirsite naujas dainas, duetus ir kit.

Žadame Jums gerą nuotaiką ir malonų pabendravinimą. Bilieto kaina 10 dol., iki 15 metų amžiaus nemokamai. Iki malonaus pasimatymo koncerte.

Dainos Sambūrio valdyba

PADĖKA

Dėkoju dėdei Klemensui Šipailai, man besigydančiam ligoninėje, prižiūrint sūnų Povilą, lankiusiems: M. Sodaitienei, B. Prašmutaitei, P. S. Šiuškams, L. Sgarano, A. Miškiniui. Ačiū už atneštas gėles, saldinius už nuoširdžius linkėjimus.

Grįžus į namus po operacijos buvau nepajėgi. Pirmiausia pagalbos ranką ištiesė B. Kaval ir A. Gucaitis, paruošdami mums maistą. Norširdus ačiū P. Adomavičienei, nežiūrint, kad pati buvo susirgusi ir didelio atstumo, ji atveždavo pagamintą maistą mums su sūnumi. Taip pat dėkoju S. Tamulevičiui už pagalbą.

Dėkoju Melbourn Dainos Sambūrio choristams pasveikinusiam mane gimtadienio proga, už linkėjimus Parapijos chorui ir chorų dirigentams. Man skambinusiams M. Sidlauskienėi, D. Lynikienei, B. Koval, P. Adomavičienei, Janinai Goodool ir lankiusiems mane namuose. Turint tokių nuoširdžių draugų daug lengviau įveikti ligą. Dėkoju Jums visiems linkėdama sveikatos bei Dievo palaimos Jūsų namams.

Marija Geštautienė

Maskva moko Vilnių gerbti ir okupantus

Rusijos Valstybės Dūma paragina Lietuvos parlamentą “užkirsti kelią radikalios nacionalistinėms nuotaikoms ir neleisti apriboti visų gyvenančių Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo veteranų, kariavusių antihitlerinės koalicijos valstybių pusėje, teisių”.

Tai raginama Valstybės Dūmos vienbalsiai 290 balsais priimti kreipimąsi į Lietuvos Seimo narius.

Kreipimąsi inicijavo deputatų grupės “Liaudies valdžia”

kontroliuojamas Rusijos parlamento NVS reikalų ir ryšių su tėvynainiais komitetas.

Vilniuje manoma, kad Dūmos kreipimasis greičiausiai susijęs su dalies sovietų armijos veteranų nepašitenkinimu, netekus nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos. Lietuvoje neseniai įsigaliojo Vyriausybės nutarimas, pagal kurį tokios pensijos neteko buvę sovietų represinių struktūrų – KGB, NKVD ir kitų, kovojusių su lietuvių rezistencija, darbuotojai.

suėmimas buvo pratęsta 2 mėnesiams, o 40 dienų areštineje išlaikyti jo buvusiai žmonai Onai Daujotienei (g. 1940) suėmimas pakeistas namų areštu.

Tačiau prokuroras nepaneigė, kad į prokuratūros akiratį yra patekę ir daugiau įtariamųjų.

Stebimas ir liepos 21 dieną Vilniaus oro uoste sulaikytas kaunietis kolekcininkas, meno vertybių salono “Mona Liza” savininkas Vytautas Šimkus, vykęs į Rusiją parduoti vieno paveikslą, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, neįėjo į pagrobto R. Mikutavičiaus paveikslų sąrašą.

V. Šimkus taip pat vežėsi dingusio kunigo dailės katalogą “R. Mikutavičiaus kolekcija. Europos dailė”. Rugpjūčio pradžioje V. Šimkui kardomoji priemonė buvo panaikinta.

“Versija, kad V. Šimkus prisidėjo prie R. Mikutavičiaus kolekcijos vagystės, dar iki galo nepatikrinta”, – sakė G. Jasaitis.

Giminaičiai jaučia įtampą

Šiuo metu Kauno Laisvės alėjoje esantį 6 kambarių butą, kuriame iki dingimo gyveno R. Mikutavičius, prižiūri jo giminės – sesuo Liucija Kolaitienė bei jos sūnus Artūras ir Ričardas su šeimomis.

Buto apstatymas liko toks, koks buvo iki kunigui dingstant.

R. Mikutavičiaus sūnėnas Artūras Kolaitis prisipažino, kad nakvoti šiame bute jam ir jo artimiesiems neįauku. Visi nuolat jaučia įtampą.

Rugpjūčio viduryje R. Mikutavičiaus giminaičiai bute įrengė signalizaciją. “Signalizaciją įtaisėme dingus dėdei, po 42 laukimo parų. Laukėme jo skambučio ar paties sugrįžtant”, – pasakojo A. Kolaitis.

Daug žino, bet nekalba

R. Mikutavičiaus sūnėnas kategoriškai atmetė versiją, kad kunigas su savo kolekcija pabėgo į užsienį: “Koks jam tikslas taip padaryti – juk Lietuvoje jis buvo gerbiamas ir mylimas. Galima išvažiuoti į užsienį laikinai – skaityti paskaitų, dalyvauti dvasinėse misijose, bet kad jis išvyktų visam laikui – neįtikėtina”.

A. Kolaitis teigė labai daug žinantis apie R. Mikutavičiaus ir jo turto dingimo aplinkybes, bet apie tai nenorįs kalbėti, gal kada nors apie tai ir papasakosias. “L.r.”

Niekas negali išspręsti gyvenimo problemos, jei pirma neišsprendė kančios problemos. Tik krikščionis – ir tik tai jis – pajėgus išspręsti tą problemą. Tik jis gali suprasti gyvenimo prasmę. (Kunigas Leklerkas)

„Žalgiris“ pamažu užpildo žaidimo spragas

Regina MUNDRYTĖ

Treneris džiaugėsi santūriai

Kauno „Žalgirio“ treneris Jonas Kazlauskas santūriai džiaugėsi pirmąją pergale Eurolygoje po Kaune 97:81 (49:37) pasibaigusio rungtynių su Varezės „Roosters“ (Italija) krepšininkais.

J. Kazlauskas pastebėjo nesklaidumą, kuriuos pašalinus Kauno komanda galėtų dar geriau rungtyniauti. Tuo tarpu pralaimėję varžovai gyrė „Žalgirį“.

„Jei „Žalgiris“ Saratove žais taip, kaip su mumis, jis turėtų nugalėti“, - pranašavo „Roosters“ kapitonas Andrea Meneghinis.

Savo auklėtiniui pritarė ir Italijos klubo treneris Carlo Recalcatti: „Žalgiris“ stipresnis nei „Avtodor“, geriau subalansuotos visos kauniečių ekipos grandys. Saratovo krepšininkai irgi dažnai kontratakuoja, bet jie neturi tiek ir tokių gerų atlikėjų kaip „Žalgiris“.

Vis dėlto C. Recalcatti apsidaudė, jog prognozuoti nelengva: sunku įsivaizduoti, kaip atrodo „Avtodor“ žaidimas prisidėjus Nigerijos rinktinės vidurio puolėjų Juliusui Nwosu.

„Žalgirio“ komandos gydytojas Robertas Narkus tikisi, jog Saratove jau galės žaisti traumotą nykštį besigydantis Mindaugas Žukauskas. Kol kas jis treniruoja savarankiškai.

Kauniečiai D. Adomaitis skrieja Varezės ekipos krepšio link. L. Brundas nuotr.

prajuokindamas žurnalistus, dėstė komandos kapitonas.

Žaidžia rezultatyviai

A grupėje rungtyniaujantys Stambulo „Fenerbahce“ (Turkija) ir Kauno „Žalgiris“ po dviejų turų rezultatyviausi Eurolygoje. Dvi pergales iškovojo „Fenerbahce“ krepšininkai pelnę 195 taškus, vieną dvikovą laimėję LKL čempionai – 181.

Po rungtynių su Varezės J. Kazlauskas pasidžiaugė, jog daugelis žaidėjų „puldami pademonstravo gerą, solidų

Lietuvos Prezidentas V. Adamkus drabužinėje sveikino su pergale ir „Žalgirio“ legionierius T. Edney bei A. Bowie (kairėje). Eltos nuotr.

Po nesėkmės šmaikštavo

Varezės klubo treneris C. Recalcatti po pralaimėto mačo neparado geros nuotaikos: „Komandos privalumai yra tie, kurių Kaune neišvydote“.

Surimtėjęs treneris pridūrė: „Mes žaidžiame atvirą krepšinį, plačiai išsidėstę. Tačiau reikia, kad komanda pulsuotų, o to čia nebuvo. Veljko Mršičius neatskleidė visų savo galimybių, su komanda kartu nesidarbo gindamasis. Galbūt jis norėjo gražiai pasirodyti Kauno publikai“.

A. Meneghinis, per spaudos konferenciją paklaustas, ką dabar veikia jo tėvas – buvęs garsus krepšininkas Dino Meneghinis, irgi buvo linkęs pašmaikštauti.

„Šiaip jis – Italijos rinktinės vadybininkas. Be to, dar prisiduria prie Milano katedros padėdamas pastatyti automobilius“, -

krepšinį. Tai – į penktą įėję Eurelijus Žukauskas, Saulius Štombergas, Anthony Bowie, Tomas Masiulis, vėliau į žaidimą įsitraukęs Dainius Adomaitis.

Trenerio manymu, pagrindinio penketo sąvoka nėra kiek ne mažiau svarbi yra sugebantys bet kuriuo momentu pakilti nuo suolelio gerai rungtyniauti žaidėjai.

Pagyrė vidurio puolėją

Iš lietuvių krepšininkų šiemet ypač krinta į akis vidurio puolėjo E. Žukausko progresas. Šį aukštaūgį vieningai gyrė ir nugalėtojų, ir pralaimėjusiųjų treneriai.

„Eurelijus šįkart labai gerai žaidė ir jį pakeisti bet kuriam partneriui būtų buvę nelengva, - pažymėjo J. Kazlauskas. - Norėjęs, kad E. Žukauskas ir toliau taip rungtyniautų. Tačiau visą laiką taip pakiliai kovoti yra sunku, mums

Brolių Grimmų kelias į Lietuvą – per Antazavę

Jokūbas SKLIUTAUSKAS
Brolių Grimmų draugijos
(Vokietija) narys korespondentas

Susirūpinta skola vaikams

Prieš 90 metų Kaune išėjo knyga „Brolių Grimmų Pasakos“ – pirmasis garsiųjų pasakininkų kūrybos rinkinys lietuvių kalba.

Ilgas buvo brolių Grimmų pasakų kelias pas mūsų jaunąją skaitytoją. Dvidešimtojo amžiaus pradžioje lietuvių spaudoje pasirodė straipsnių, kuriuose buvo gvildinami vaikų prozos klausimai, aiškinama, kad mes labai įsiskolinę vaikams.

Literatūrologas ir publicistas Antanas Kaupas sulė neapsiriboti vien lietuvių liaudies pasakomis, versti ir iš kitų kalbų plačiai pasaulyje žinomas knygas. Tarp jo siūlomų išversti knygų buvo ir brolių Grimmų pasakos.

Grimmų vardas jau buvo žinomas Lietuvoje – 1895 metų „Ūkininko“ vienuoliktajame numeryje buvo išspausdinta pasaka „Gudrūs žmonės“.

Rinko tinkamiausias pasakas

1908 metais M. Sokolovskio ir A. Estrino spaustuvė Kaune išleido knygą „Brolių Grimmų Pasakos“. Tituliniam leidinio lape parašyta, kad brolių Grimmų pasakas „Lietuviškai išvertė ir išleido Senelė“.

Ižangos žodyje – „Prakalboje“ – Senelė rašė: „Iš tarpo Brolių Grimmų Pasakų (Haus und Kindermarchen) išrinkau 35 labiausiai tinkančias vaikams“. Pasakas „Trys fėlčeriai“, „Atjaunintas žmogelis“ ir „Kūma mirtis“ (Giltinė kūma) vertėja sakėsi sutrumpinusi – „išleidusi kai kurias turinio smulkmenas“.

Apie pirmą „Brolių Grimmų Pasakų“ pasirodymą lietuvių kalba ir knygos rezonansą nieko nežinome, nes atsiliepimų ano meto spaudoje ir kituose literatūros istorijos šaltiniuose surasti nepavyko. „Vaikų pasiskaitymuose“ (1915 m.) aptikau vieną vienintelę „Vilkas ir žmogus“, paimtą iš Senelės verstos pasakų knygelės.

Padėjo kultūros pėdsekys

Ilgai buvo nežinoma, kas ta Senelė. Kiekvienas aptiktas spaudos draudimo ir podraudiminio laikotarpio slapyvardis – mįslė kuriai įminti nepakakdavo tik erudicijos, žinių, bet reikėdavo ir kruopštumo, kantrybės.

Niekada nebuvo lengva būti kultūros pėdsekui. Laimė, kad turėjome tokį pėdsekį, kuris savo ieškojimais ir atradimais iminė ne vieną autorystės mįslę. Toks žmogus

reikia ir George'o Zideko pagalbos“.

Sveikino šalies vadovai

Po rungtynių į „Žalgirio“ drabužinę atėjo Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir premjeras Gediminas Vagnorius. Jie pasveikino komandą su pirmąją pergale Eurolygoje, pasiūkėjo su žaidėjais ir treneriais.

Valstybės ir Vyriausybės vadovų dėmesys ypač didelį įspūdį paliko visiems trims ekipos užsieniečiams.

buvo nepailstantis tyrėjas ir ieškotojas profesorius Vaclovas Biržiška.

1943 metais išėjusioje V. Biržiškos studijoje yra nuoroda ir į knygą „Brolių Grimmų Pasakos“. Studijos autorius išaiškino, kad šios knygos sudarytoja ir vertėja buvo Liudvika Roppaitė. Daugiau nežodžio apie ją. Kas ji buvo? Kur gyveno? Ką ji daugiau išvertė? Pagaliau jos gimimo ir mirties datos? Ilgai lauziau galvą, kas man galėtų atsakyti.

Paieškos atvedė į dvarą

Roppai buvo garsi Lietuvoje pavardė. Kilmingi dvarininkai, turėję savo žemių prie Pakruojo, Rokiškio, Zarasų.

Numaniau, kad Vokietijoje turėjo būti Roppų, šios garsios Lietuvoje ir Latvijoje šeimos, palikuonių. Berlyne pavyko susitikti su vienu jų – baronu Dietrichu von der Roppu. Iš karto atsakymų į visus klausimus nesulaukiau, tačiau jis pažadėjo pakalbėti su savo giminaičiais, juos apklausti, išsiaiškinti.

Po kurio laiko sulaukiau laiško. Liudvikos Roppaitės tikrasis vardas rašė ponas Dietrichas, - Ludovika von der Ropp. Jos tėvas Julius Casimirus Ludwigas, gimęs 1843 m., valdė Antazavės dvarą. Čia augo Ludovika kartu su dviem seserimis Iza ir Helene.

Vertėjos likimas nežinomas

Ludovika buvo labai išsilavinusi, mokėjo vokiečių, prancūzų, rusų kalbas, su patarnaujančiu dvere personalu ir valstiečiais kalbėdavosi lietuviškai. Brolių Grimmų pasakų vertimo paskelbimo metu jai buvo suėję vos 22 metai.

„Smulkiau apie Ludovikos gyvenimą nežinau, neturiu duomenų, kur ir kada ji mirė. Mūsų šeimoje žinoma tik tiek, kad ji likusi netekėjusi. 1941 metais jos sesuo Iza ir svainis Nikolajus iš Antazavės buvo išvežti į Rusiją. Gali būti, kad tokio likimo bus sulaukusi ir Ludovika“, - savo laišką baigė baronas Dietrichas von der Roppas.

Eutanazija – tikrai gydytojo vardo nevertas pasirinkimas

Pastaruoju metu daug diskutuojama apie eutanaziją. Tai neva būdas spręsti nepagydomai sergančių ligonių problemas.

Iš tiesų eutanaziją – labai paprastas, bet negarbingas, nevertas gydytojo vardo problemos sprendimas. Paliatyvioji (skausmą malšinanti) medicina ir jos specialistų taikomi gydymo ir psichologinės pagalbos būdai – daug humaniškesnis kančių palengvinimo kelias. Lietuvoje ši medicinos sritis dar nauja, todėl ne visiems prieinama ir žinoma.

Kviečiame visuomenę, vyriausybines institucijas pradėti aktyviai plėtoti šią medicinos sritį, tuo suteikiant galimybę žmonėms pasirinkti. Tik esant pasirinkimo laisvei tarp paliatyviosios medicinos ir eutanazijos visuomenė galėtų jaustis saugi.

Lietuvos paliatyviosios medicinos draugijos nariai (65 parašai)

RAŠOTE TESTAMENTĄ? Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“!

Mintimi šventa ten investuokite save, kur Dievas ir Tėvynė šaukia.

Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduose“!